

15

Školní vzdělávací program

Obor: 7941 K / 81, Gymnázium 8-leté

Učební osnovy pro nižší stupeň vzdělávání

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Platnost: od 2.9.2024

Charakteristika vyučovacího předmětu dějepis **(osmileté gymnázium)**

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vychází z obsahu vzdělávacího oboru dějepis. Vzdělávací obsahy ŠVP ZV (ŠVP GV) předmětu dějepis vychází ze vzdělávacích obsahu RVP ZV a RVP GV. Vzdělávací obsahy tematicky zahrnují jednotlivé historické etapy od počátku civilizace po současnost. Vzdělávací předmět dějepis přesahuje svým obsahem do jiných vyučovacích předmětů. Prolíná se nejčastěji se společenskými vědami (občanská nauka) a to například v tématech stát a právo, mezinárodní vztahy, stát a hospodářství, s českým jazykem a literaturou ve shrnutí významných literárních autorů a děl světové a národní literatury, s výtvarnou výchovou v souvislosti s vývojem jednotlivých uměleckých slohu, se zeměpisem v oblasti historické geografie, s matematikou v orientaci na časové ose a s fyzikou v oblasti technických vynálezů.

Do výstupu ŠVP ZV (ŠVP GV) předmětu dějepis jsou zahrnuta všechna průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Mediální výchova).

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka vzdělávacího předmětu dějepis probíhá od primy do kvarty s časovou dotací dvě hodiny týdně, v kvintě, sextě septimě a oktávě také s dvouhodinovou týdenní dotací. Na povinné hodiny dějepisu navazují v septimách a oktávách (třetích a čtvrtých ročnících) volitelné semináře s

dvouhodinovou týdenní dotací. Výuka dějepisu probíhá společně v kmenových třídách a také v odborné učebně vybavené skateboard tabulí, počítačem, televizí. Do vyučovacích hodin jsou zařazovány krátkodobé a dlouhodobé samostatné nebo skupinové projekty převážně na téma každodennosti v historickém vývoji. Dále jsou do výuky podle potřeb a aktuálnosti zařazovány exkurze do archívu, muzeí, galerií, na tematické výstavy a do exteriéru, které jsou nositeli historického a národního vědomí.

Cílem výuky dějepisu je poskytnout žákům ucelený a plastický obraz o historickém vývoji lidstva od pravěku po současnost. Kritickým analýzám jsou podrobována především významná období a historické mezníky národních a obecných dějin, které mají význam pro pochopení současnosti. Takto získané poznatky mají přispět k vytváření historického vědomí, formování vlasteneckého cítění a mají usnadnit chápání odlišností jednotlivých kulturních oblastí světa. Výuka dějepisu dále vede žáka ke kritickému přístupu a hodnocení národního a světového kulturního a přírodního dědictví, respektu k základním principům demokracie, občanského života a evropanství. V neposlední řadě je cílem předmětu dějepisu na základě historických příkladů eliminovat rasistické, extrémistické a xenofobní tendence a vést žáka k úctě a toleranci člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie učitele

Učitel:

- **Kompetence k učení**
  - Vede studenty k výběru vhodných učebních a vzdělávacích metod a postupu.
  - Motivuje studenty k dalšímu vzdělávání.
  - Vede studenty k samostatnému historickému bádání.
- **Kompetence k řešení problému**
  - Vede studenty k aktivnímu vyhledávání informací v literatuře, historických pramenech a médiích.
  - Vede studenty k samostatnému řešení problémových témat moderní historie.
  - Učí je kritické analýze a zhodnocení těchto pramenu.
- **Kompetence komunikativní**
  - Rozvíjí u studentu schopnost komunikovat přiměřeným, otevřeným a ohleduplným způsobem.
  - Učí studenty diskutovat nad současnými i historickými tématy (především v souvislosti se zadávanými projekty).
  - Vede studenty k vhodným formulacím svých myšlenek a vhodné a přesvědčivé argumentaci.
- **Kompetence sociální a personální**
  - Vede studenty k tvorbě a vymezení pravidel práce a spolupráce.
  - Podílí se na vytváření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti a úcty při jednání

- s druhými lidmi.
  - Vede studenty a sám přispívá k tvorbě dobrých mezilidských vztahu bez ohledu na
- národní, etnický a sociální původ studenta.
  - Vede studenty ke kritickému sebehodnocení a hodnocení svých vrstevníků.
- **Kompetence občanské**
  - Vede studenty k zodpovědnému jednání a zodpovědnosti za své jednání.
  - Vede studenty k vytváření kritického přístupu k národním dějinám, evropskému a
- světovému historickému vývoji a současnému našemu a světovému společenskému
- vývoji.
  - Vede studenty k aktivnímu přístupu k občanské společnosti, k pochopení základních
- demokratických principů vedení společnosti a k posilování vlastenecké sounáležitosti.
  - Přípravuje studenty na rodičovské, pracovní a jiné sociální role.
- **Kompetence pracovní**
  - Vede studenty k racionálnímu využívání všech zkušeností z jiných předmětů pro přípravu
- na budoucí život.
  - Učí je racionálně a smysluplně využívat svůj volný čas.

- **Digitální kompetence**
- Vede studenty k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb.
- Vede studenty k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít.

- Vede studenty k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování data, informace a digitální obsah. K tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Vede studenty k účelné správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a volbě ů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Vede studenty k vytváří a upravuje digitální obsah, kombinaci různých formátů, k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost.
- Vede studenty ke kritickému hodnocení jejich přínos a reflexi rizik jejich využívání.
- Přípravuje studenty na předcházení situacím ohrožující bezpečnost zařízení a dat, negativních situací ve vztahu na tělesné duševní zdraví studenta a ostatních.
- Vede studenty k etickému chování při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: prima

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tematické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Člověk v dějinách</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • Uvede příklady zdrojů informací o minulosti • Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí význam a smysl poznání historie pro pochopení současnosti • Orientuje se na časové ose a historické mapě • Dovede periodizovat historický vývoj v chronologickém sledu • Uvede instituce, které jsou zdrojem historických informací ve vztahu k místu bydliště a k České republice 	<p><u>I. Úvod do studia dějepisu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Smysl poznání historie • Vnímání času – základní periodizace dějin • Instituce pro poznání dějin • Pomocné vědy historické 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativitu • hodnoty, postoje, praktická etika <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • objevujeme Evropu a svět <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v realizačním týmu 	<p>Občanská výchova Matematika Zeměpis</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tematické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>Počátky lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • Uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí vznik a vývoj člověka a příčiny formování lidské společnosti • Charakterizuje způsob života pravěkého člověka a vysvětlí odlišnosti v životě pravěké společnosti v jednotlivých vývojových etapách • Objasní rozdílnost vývoje na přírodních a materiálních podmínkách • Vysvětlí význam ohně a objevení kovů pro život pravěké společnost • Objasní význam neolitické revoluce a její dopad na vytváření starověkých civilizací (mapa) • Osvětlí proměny pravěkého uspořádání 	<p>II. Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik a vývoj člověka (názory na vznik člověka) • Formování lidské společnosti • Proměny a způsob obživy • Objevy nových materiálů • Vliv na uspořádání společnosti • Rozvoj duchovního života pravěkých lidí 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí, sebepoznání • psychohygienu • kreativita • hodnoty, postoje, praktická etika <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • etnický původ • multikulturalita • kulturní diference <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • objevujeme Evropu a svět <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky života • lidské aktivity a problém životního prostředí 	<p>Výtvarná výchova Zeměpis</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tematické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	<p>společnosti (matriarchát, patriarchát)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí působení Keltů a Germánů a osvětlí jejich vztahy s Římským impériem • Vysvětlí příčiny, průběh a výsledek procesu stěhování národů • Zhodnotí kulturní a duchovní život pravěkého člověka • S pomocí mapy uvede významná archeologická naleziště na našem území a v Evropě 			
<p><u>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí vznik prvních civilizací v souvislosti na přírodních podmínkách • Charakterizuje společenské, náboženské a 	<p><u>III. Orientální starověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vliv přírodních podmínek na vznik vyspělých civilizací • Charakter společnosti – orientálních despocií, náboženství, charakter • Srovnání vývoje 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativitu • hodnoty, postoje, praktická etika <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská společnost a stát 	<p>Výtvarná výchova Zeměpis Občanská výchova Český jazyk Matematika Fyzika</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tematické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství v souvislosti s judaismem 	<ul style="list-style-type: none"> hospodářské uspořádání orientálních despotií • Porovná specifika vývoje v jednotlivých despotiích • Pro jednotlivé despotie uvede nejvýznamnější typy památek světového dědictví • Objasní přírodní a geografické podmínky vzniku antické řecké civilizace • Charakterizuje nejstarší období řeckých dějin – osvětlí jejich význam pro další vývoj • Charakterizuje státní zřízení v Athénách a Spartě, objasní jejich další vývoj a příčiny soupeření • Objasní příčiny řecko – perských válek, jejich průběh a výsledek • Charakterizuje kulturu a umění klasického 	<p>v Mezopotámii, Egyptě, Palestině, Indii, Číně</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientální kultury, umění, filozofie <p><u>IV. Starověké Řecko</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • přírodní podmínky pro rozvoj • nejstarší období Kréta, Mykény • srovnání státních zřízení Athén a Sparty • Expanze řeckých států – kolonizace • Kultura a umění klasického Řecka • Peloponéské války, nástup Makedonie, helénismus <p><u>V. Starověký Řím</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Osídlení apeninského poloostrova • Etruskové • Římská republika – společnost a hospodářství • Expanze – punské války • Císařství – vznik impéria, 	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní diference • etnický původ <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky života • vztah člověka k prostředí <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálního sdělení <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativitu • hodnoty, postoje, praktická etika 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tematické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	<p>Řecka, doloží jejich význam pro současnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní příčiny Peloponéských válek a zhodnotí jejich výsledek • Vysvětlí etnické složení osídlení apeninského poloostrova • Charakterizuje etruskou civilizace a osvětlí mytologické založení Říma • Vysvětlí příčiny vzniku římské republiky a charakterizuje státní zřízení římské republiky, její společnost a hospodářství • Charakterizuje římské imperiální tendence a objasni průběh punských válek • Vysvětlí příčiny krize a zániku římské republiky, vznik impéria, strukturu 	<p>jeho hospodářství a společenské uspořádání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Křesťanství • Krize a zánik říše • Římská kultura a umění 	<p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> • formy participace občanů v politickém životě • principy demokracie jako formy vlády <p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> • jsme Evropané • objevujeme Evropu a svět <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní diferenciacce • etnický původ <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • práce v realizačním týmu <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky života • vztah člověka a prostředí 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tematické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	společnosti a hospodářství <ul style="list-style-type: none"> • Osvětlí vznik křesťanství a jeho roli v době římského impéria • Objasní příčiny krize zániku impéria • Charakterizuje římskou kulturu, umění a památky a srovná je s uměním řeckým 			
<u>Křesťanství a středověká Evropa</u> <ul style="list-style-type: none"> • Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vznik států • Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti • Objasní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše pomocí mapy etnickou strukturu Evropy v době rozpadu římského impéria • Objasní proces stěhování národů • Vysvětlí vliv christianizace na utváření prvních středověkých států • porovná společenské struktury, hospodářství, umění a 	<u>VI. Raný středověk</u> <ul style="list-style-type: none"> • Barbarská Evropa za hranicemi Říma • Stěhování národů – příčiny a důsledky • První středověké říše – charakter hospodářství, společnosti (Francká říše, Byzanc, Arabský svět) • Kultura a duchovní svět těchto civilizačních okruhů • Pozice Slovanů v Evropě – osídlení našeho území 	OSV <ul style="list-style-type: none"> • psychohygiena • kreativita • hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS <ul style="list-style-type: none"> • objevujeme Evropu a svět • jsme Evropané MKV <ul style="list-style-type: none"> • Kulturní diferenciaci • Etnický původ 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tematické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p>	<p>náboženství Francké, Byzantské říše a Arabského světa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje a zhodnotí pozici Slovanů v Evropě • Charakterizuje první státní útvary na našem území (Sámová říše, Velká Morava) • Objasní počátky českého státu 		<ul style="list-style-type: none"> • multikulturalita 	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: sekunda

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Křesťanství a středověká Evropa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymezení úlohy křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí princip a sociální uspořádání feudální společnosti • Charakterizuje počátky, politické a kulturní postavení českého státu v raně středověké Evropě • Osvětlí význam vzniku Svaté říše římské ve středověké Evropě • Charakterizuje vznik raně středověkých států • Vysvětlí příčiny a důsledky střetu světské a církevní moci • Dovede vysvětlit příčiny, průběh a důsledky křížových výprav • Charakterizuje 	<p><u>I. Raný středověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Podoba středověké společnosti • Počátky českého státu a jeho pozice v Evropě • Svatá říše římská • Vznik polského a uherského státu • Normanská expanze • Kyjevská Rus • Anglie a Francie – jejich vznik a vztahy • Soupeření církevní a světské moci • Příčiny, průběh a výsledky křížových výprav • Románská kultura a vzdělanost 	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativitu • hodnoty, postoje, praktická etika <p><u>VDO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování <p><u>VMEGS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • objevujeme Evropu a svět • jsme Evropané <p><u>MULTIV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní diferenciaci • lidské vztahy • multikulturalitu 	<p>Výtvarná výchova Zeměpis Český jazyk</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	románské umění a vymezí nevýznamnější památky v Evropě a u nás <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí proces vzniku a význam středověkých měst • Charakterizuje středověké hospodářství a jeho proměny • Osvětlí význam a rozvoj vzdělanosti ve středověké společnosti • Charakterizuje český stát za vlády posledních Přemyslovců • Objasní příčiny a důsledky mongolského vpádu do Evropy • Zhodnotí průběh důsledky Stoleté války 	<u>II. Vrcholný středověk</u> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik a význam středověkých měst • Proměny středověkého hospodářství • Rozvoj vzdělanosti – první univerzity • Vzestup českého státu ve 13. století – poslední Přemyslovci • Mongolský vpád do Evropy a jeho důsledky • Stoletá válka 	<u>EV</u> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky života • lidské aktivity a problémy životního prostředí <u>MV</u> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 	
<u>Objevy a dobývání, počátky nové doby</u> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí znovuzrození 	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí vládu Lucemburků v českých zemích • Objasní příčiny vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát za Lucemburků • Krize společnosti a husitství • Konkvista Balkánu a rekonkvista Pyrenejského 	<u>OSV</u> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativitu • hodnoty, postoje, praktická etika 	Výtvarná výchova Zeměpis Český jazyk Občanská výchova

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie 	<p>husitství</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí průběh a výsledky husitské revoluce a porovná její důsledky s náboženskými poměry v Evropě • Zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad • Charakterizuje vývoj středověké východní Evropy • Charakterizuje gotickou kulturu, uvede základní znaky a příklady gotické architektury především v českých zemích • Popíše příčiny vzniku renesance v Evropě • Objasní příčiny, průběh, a důsledky zámořských objevů a vysvětlí jejich dopad na společnost a hospodářství raně novověké společnosti • Charakterizuje základní rysy 	<p>poloostrova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Náboženské poměry ve středověkém světě • Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellovců • Vývoj v Rusku • Polsko a Uhry • Gotická kultura a umění <p><u>III. Počátky novověku</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrod renesančního životního stylu v Itálii • Příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů • Společnost a hospodářství raného novověku • Renaissance a humanismus • Reformační hnutí – podoby, důsledky • Nástup Habsburků a pozice českého státu 	<p><u>VDO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská společnost a stát • princip demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování <p><u>VMEGS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • objevujeme Evropu a svět • jsme Evropané <p><u>MULTIV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské vztahy • multikulturalita <p><u>EV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><u>MV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	<p>renesance a humanismu, uvede významné renesanční a humanistické umělce, učence, uvede základní prvky a příklady renesanční architektury v Evropě a v českých zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní vznik reformačních snah v Evropě, zhodnotí jejich dopad na další evropský vývoj a porovná je s cíli protireformace • Vysvětlí mocenský nástup Habsburků ve střední Evropě a charakterizuje jejich vládu v českých zemích do třicetileté války 		<p>vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v realizačním týmu 	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Objevy a dobývání, počátky nové doby</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> Objasní vztahy mezi Katolickou ligou a Protestantskou unií a osvětlí výsledky jejich sporu 	<p><u>I. Svět v 16. – 17. století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Mocenské, náboženské, a hospodářské poměry v Evropě Povstání nizozemských provincií Poměry v Čechách na přelomu 16. – 17. století Stavovské povstání Příčiny, průběh, a důsledky třicetileté války Barokní kultura a umění 	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> psychohygiena kreativita hodnoty, postoje, praktická etika <p><i>VDO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> občan, občanská spol. a stát formy participace občanů v politickém životě <p><i>VMEGS</i></p> <ul style="list-style-type: none"> objevujeme Evropu a svět jsme Evropané <p><i>MULTIV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> lidské vztahy multikulturalita <p><i>MV</i></p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
			<ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • práce v real.týmu 	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: tercie

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Objevy a dobývání, počátky nové doby</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek 	<ul style="list-style-type: none"> • Postihne hlavní rysy raně kapitalistických vztahů • Vysvětlí pojmy absolutismus, osvícenský absolutismus, parlamentarismus a postihne jejich vzájemné rozdíly • Postihne klady a zápory vlády Marie Terezie a Josefa II. • Charakterizuje umělecký sloh klasicismus a objasní význam osvícenství 	<p><u>I. Svět v 16. – 17. století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Anglická revoluce • Francouzský absolutismus • Vývoj ruského státu • Habsburská monarchie za Marie Terezie a Josefa II. • Vznik USA • Klasicismus a osvícenství 	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygiena • kreativita • hodnoty, postoje, praktická etika <p><i>VDO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská spol. a stát • formy participace občanů v politickém životě <p><i>VMEGS</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané 	<p>Výtvarná výchova Zeměpis Občanská výchova</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
			<p><i>MULTIV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské vztahy • multikulturalita <p><i>MV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • práce v realizačním týmu 	
<p><u>Modernizace společnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické, a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje, časově zařadí a zhodnotí pojem revoluce • Objasní příčiny, průběh a výsledky VFR • Postihne vliv a dopady VFR na další vývoj v Evropě • Charakterizuje pojem průmyslová revoluce a 	<p><u>II. Novověký svět od 18. do pol. 19. století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Velká francouzská revoluce • Napoleonské války • Metternichovská Evropa – vize a skutečnost • Průmyslová revoluce • Národní obrození • Národně osvobozenecá hnutí 20. – 30. let 19. stol. • Revoluce 1848/1849 	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygiiena • kreativita • hodnoty, postoje, praktická etika <p><i>VDO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská spol. a stát 	<p>Výtvarná výchova Zeměpis Občanská výchova Český jazyk</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • Na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy • Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých	<p>ozřejmí její dopad na vývoj hospodářství, tvorbu společenských vztahů a přírodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objasní a časově zařadí fenomén národního obrození, ozřejmí příčiny vzniku a popíše průběh • Na základě srovnání charakterizuje revoluční události 1848/1849 • Postihne důvody pro sjednocení Itálie a Německa • Charakterizuje kořeny novodobého kolonialismu a objasní jeho důsledky • Charakterizuje vývoj Habsburské monarchie v 2 polovině 19. století • Objasní vzájemné vztahy mezi Čechy a Němci v 19. století a postihne příčiny vzájemného soupeření • Vysvětlí pojmy	<p><u>III. Svět ve 2. pol. 19. století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bachovský absolutismus • Sjednocení Itálie • Sjednocení Německa • Vývoj ve Francii, Pařížská komuna • Vývoj v USA, indiánské války a občanská válka • České země ve 2. pol. 19. století • Rakousko – uherské vyrovnání • Kultura a umění 19. století • Vědecko – technická revoluce • Rozvoj koloniálního systému • Vztahy a stavy velmocí na konci 19. století <p><u>IV. V předvečer světové války</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Imperialismus a	<ul style="list-style-type: none"> • formy participace občanů v politickém životě <p><i>VMEGS</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • objevujeme Evropu a svět <p><i>EV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><i>MULTIV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské vztahy • multikulturalita <p><i>MV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálních	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeřní mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p>	<p>imperialismus a kolonialismus a ozřejmí mocenský a hospodářský vzestup USA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dovede vysvětlit příčiny a důsledky vědecko – technické revoluce ve společnosti před první světovou válkou 	<p>kolonialismus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzestup USA • Kapitalistická společnost před první světovou válkou 	<p>sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v realizačním týmu 	
<p><u>Moderní doba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jejich důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje velmocenskou politiku Trojspolku a Trojdohody • Objasní příčiny, průběh a důsledky první světové války 	<p><u>V. První světová válka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • První světová válka – její příčiny, průběh a důsledky 	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygiena • kreativita • hodnoty, postoje, praktická etika <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská spol. a stát • formy participace občanů v politickém životě <p>EV</p>	<p>Výtvarná výchova Zeměpis Občanská výchova Český jazyk</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
			<ul style="list-style-type: none"> • lidské aktivity a problémy životního prostředí <p><i>MULTIV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské vztahy • multikulturalita <p><i>MV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • práce v realizačním týmu 	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: kvarta

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>Moderní doba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jejich důsledky • Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • Na příkladech vyloží 	<ul style="list-style-type: none"> • Objasní následky versaillesko - washingtonského mírového uspořádání světa • Dovede postihnout příčiny, průběh a význam vzniku ČSR • Charakterizuje období 20. – 30. let v ČSR a v Evropě • Objasní příčiny a následky Velké hospodářské krize • Porovná totalitní systémy fašismu a komunismus, nastíní jejich společné a rozdílné znaky • Charakterizuje meziválečnou kulturu, vědu a umění 	<p><u>I. Mezi dvěma světovými válkami</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poválečné uspořádání světa • Vznik ČSR • ČSR ve 20. letech 20.století • Evropa a ČSR ve 30. letech 20. století • Rozpad versailleského mírového systému • Kultura a věda mezi světovými válkami <p><u>II. Druhá světová válka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Příčiny vzniku druhé světové války – politické a ekonomické souvislosti • Mnichov 1938 a druhá republika • Protektorát – domácí a zahraniční odboj • Válka v Evropě 	<p><u>OSV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu • kreativita • hodnoty, postoje, praktická etika <p><u>VDO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • občan, občanská spol. a stát • formy participace občanů v politickém životě • principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p><u>VMEGS</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • jsme Evropané • objevujeme Evropu <p><u>MULTIV</u></p>	<p>Občanská výchova Zeměpis Výtvarná výchova Český jazyk Hudební výchova</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí význam a důsledky Mnichova pro další existenci ČSR Vysvětlí příčiny, hlavní mezníky a události druhé světové války Charakterizuje každodenní realitu za protektorátu, odboj domácí i zahraniční 	<ul style="list-style-type: none"> Závěrečné etapy druhé světové války 	<ul style="list-style-type: none"> kulturní diferenciacie lidské vztahy etnický původ multikulturalita princip sociálního smíru a solidarity <p><u>EV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí <p><u>MV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> kritické čtení a vnímání mediálních sdělení fungování a vliv medií ve společnosti práce v realizačním týmu 	
<u>Rozdělený a integrující</u>		<u>III. Evropa a svět po roce</u>	<u>OSV</u>	Občanská výchova

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p><u>se svět</u></p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání dvou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<ul style="list-style-type: none"> Osvětlí důsledky druhé světové války pro další vývoj ve 2. polovině 20. století u nás a v Evropě Postihne hlavní příčiny a mezníky studené války Osvětlí důsledky Února 1948 pro další vývoj v ČSR Dovede vysvětlit proces dekolonizace a jeho důsledky pro další vývoj ve světě Ozřejmí a uvede do souvislostí období „pražského jara 1968“ a období „normalizace“ Stručně postihne hlavní příčiny rozpadu sovětského bloku a objasní důsledky událostí na přelomu 80.-90. let 20. století ve střední a východní 	<p><u>1945 do současnosti – rozdělené světy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Důsledky druhé světové války – poválečné uspořádání Evropy a světa Příčiny vzniku studené války Československo v letech 1945 – 1948 Únor 1948 a jeho důsledky pro další vývoj v ČSR ČSR v 50. letech Změny v Evropě na přelomu 50. – 60. let „Pražské jaro“ a rok 1968 v ČSSR Mezinárodní vývoj od 60. let do současnosti – hlavní rysy vývoje Období normalizace v ČSSR a 80. léta Příčiny, průběh, a výsledky sametové revoluce v r. 1989 	<ul style="list-style-type: none"> psychohygiena kreativita hodnoty, postoje, praktická etika <p><u>VDO</u></p> <ul style="list-style-type: none"> občan, občanská spol. a stát formy participace občanů v politickém životě principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p><u>MULTIV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní diferenciacie lidské vztahy etnický původ multikulturalita princip sociálního smíru a solidarity 	<p>Zeměpis Výtvarná výchova Český jazyk Hudební výchova</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
	Evropě		<p><u>EV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky života • lidské aktivity a problémy životního prostředí • vztah člověka k prostředí <p><u>MV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • fungování a vliv medií ve společnosti • práce v realizačním týmu 	